

hoc furore quopiam averno aggrediuntur! Apparuit *Concordatum* pacis et concordiae inter imperium et Ecclesiam æquum et certum fundamentum, et ecce! experti sumus, quam acri crisi subjectum et quantarum turbarum exitit incitamentum; apparuit nuperrime *Syllabus* et *Encyclica* de 8. Decembris 1864 et obstrependo cohors elangit tuba horrores, et inimicos ad pugnandum provocat, qui „qua data porta ruunt et terras turbine perflant.“ Ubique et in ipso scyrpo nodum quærentes persæpe oderunt, quod plane non norunt, et rogati causam vaticani odii pandere, quod reponunt, est potius risu, quam refutatione dignum. Quid tamen rei subsit, quod adeo strepitosos excitent motus, qui potentes sunt iniquitate? Ecce magnitudinem animi et fortitudinis Sanctitatis Vestræ perhorescunt, et lucis veritatem, qua atra facies eorum conaminum revelatur! Illi quidem dissecantur cordibus et conscientia imbecillitatis suæ et vanitatis compungantur in cubilibus suis, vel proclamant et lugeant in tectis machinationibus suis letale inflictum esse vulnus; verum nos, qui in conflictu variantium opinionum anxii hærebamus, timebaturque, fore, et electos in errorem induci posse, levavimus „oculos in montes, unde veniret auxilium nobis.“ **A** Domino factum est hoc, quod prælaudatis documentis vi superna suggestis Sanctissime Pater! subveneris nobis in angustiis positis. Damnasti errores et falsa commenta eversa. Orta luce in tuto jam ambulabamus, nec levis auræ obsequium sumus.

Nos inprimis Diœcesis Tarnoviensis pars aliqua potentis olim populi, qui orbi catholico præsidium adversus gelidum Aquilonem et asperam Orientis uredinem sese posuit, nihil sanctius et antiquius hac gloria habemus, quam nos progeniem et hæredes esse heroicarum virtutum majorum nostrorum prono animo et sanguinem pro religione catholica fundendi et in vicarios Christi obedientia, fidelitate et addictione eminentium. Nos inquam in *Syllabo* et *Encyclica* divina Spiritus Sancti effata reveremur, acceptamus, et omni data occasione pro veritate eorum pugnabimus. Quid Primas Ecclesiae catholicæ decedit, nobis pro deciso habetur; quid Sedes Apostolica damnavit et a nobis damnatur; quid erroneum et saluti noxium declarat, aspide pejus vitetur, verbo: Petrus locutus est, et fratres audiunt, atque omnis cum illis turba.

Nec turbamur animadversione eorum, qui amica consilia simulantes clamittant: *Syllabo* et *Encyclica* his irritabilibus temporibus scandala provocari, quia toto animo effatis *Sti Gregorii* et *Magni Doctoris* et *Magni Pontificis* subscribimus hoc obtutu dicentis: *Si quis etiam pronuntiata veritate scandalum pati videretur, tutius est scandalum admittere, quam veritati derogare.* Egit Sanctitas Vestra, quod egit divinus magister, qui etsi summus pontifex Annas scandalisaretur, dnm divinitatem suam assereret, veritati tamen testimonium perhibuit. Quid aliud videmus in *Petro* de divina sua doctrina rationem reddente et coram consilio ad objurgationem pontificis respondente: *Obedire oportet magis Deo, quam hominibus?* Nos omnes et oves Christi et qui in curam solitudinis pastoralis vocati sumus, gaudemus, errores et nostro communi sensu male notatos, a Sanctitate Vestra damnari, et læto animo conspiciamus, summum Pastorem nostrum nullis perversi mundi terriculamentis moveri et